

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2019

25 - ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදු යාමේ ආකාරය

$$\text{I පත්‍රය} \quad 01 \times 40 = 40$$

II පත්‍රය

$$\text{අනිවාර්ය පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු} = 18$$

$$\text{සෙසු ප්‍රශ්න 3කට 14 බැංශ්} = 42$$

$$\text{II පත්‍රය අවසාන ලකුණු} = 60$$

$$\text{අවසාන ලකුණු} = 40 + 60 = 100$$

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ගිල්පිය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට පැනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සැම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
3. ඉලක්කම ලිවීමෙදි පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ Δ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයත් සමග \square ක් තුළ, හාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝග්‍යය සඳහා ඇති තීරුව හාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)	\checkmark	
(ii)	\checkmark	
(iii)	\checkmark	
03	(i) $\frac{4}{5}$	+ (ii) $\frac{3}{5}$	$\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුලු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පොල) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විෂාගය සඳහා කවුලු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුලුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුලු පත්‍රයක් හාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර භාෂිත පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්තම් හෝ එකම පිළිතුරකට ලකුණු කර නැත්තම් හෝ වරණ කැඳී යන පරිදි ඉරක් අදින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මූලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පූර්ව එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා තොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අදින්න.
3. කවුලු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර \checkmark ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇද කපා හරින්න. වැරදි හෝ නූසුයුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අධින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ට් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සැම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුළු පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුළු පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්තෙනම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුළු පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සැම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරලුම්න් තැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔහු විසින් මුළු පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. | පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 විතු විෂයයේ |, || හා ||| පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

റിക്രൂട്ട് റിലൈഫ് ആൻഡ് മുമ്പ് പതിപ്പുരിമയുന്നതു | All Rights Reserved]

ଓৰলি তিৰদেওয়ে/পম্ভায় পাটত্তহিট্টম/Old Syllabus

அவ்வளவு போடு கணக்கில் பறு (பேர்க் கேடு) சொல்ல, 2019 முதல்தரம்
கல்வியின் பொதுத் தொழுநுட்பத்திற் (உயர் தரு)ப் பாரிசுசை, 2019 ஒக்டோபர்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ଓଡ଼ିଆକ୍ଷେତ୍ର	I (I କୋପକ)
ବରଲାରୁ	I (ପରୁତୀ I)
History	I (Part I)

2019.08.26 / 1300 - 1610

ତ୍ରୈ ଘନଦି
ମୁଣ୍ଡ୍ୟ ମଣିତ୍ତିଯାଲମ୍
Three hours

අමතර ඩියවම් කාලය	- මෙහින් 10 දි
මොලතික වාස්ථිපු තේරම්	- 10 නිමිටංකන්
Additional Reading Time	- 10 minutes

ଏହା ଯେତ୍ରା ଉପରେମାତ୍ର ଲିଖିଲୁଗା ଲିଖିଲେଇଁ ପ୍ରମାଣିତକାରୀ ଦେବା ପ୍ରତିକାରିତା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି।

ක්‍රි. ලංකාවේ ඉතිහාසය - ඇතේ අනිතයේ සිට ක්.ව. 1978 දක්වා

විභාග අංකය:

උපයෙක්:

- * මෙම කොටස ප්‍රාග්ධන 40 කින් සමඟ්වීත වේ. සියලු ම ප්‍රාග්ධනවලට මෙම ප්‍රාග්ධන පරුදෝ ම පිළිතුරු සපයන්න.
 - * එක් එක් ප්‍රාග්ධනයට ප්‍රතිචාර පහ බැහිත් දී ඇති නමුදු නිවැරදි පිළිතුරු වන්නේ එකක් පමණි. එම නිවැරදි පිළිතුරු තෝරා, දී ඇති උපදෙස් පරිදි ලබනු කරන්න.
 - * මෙම කොටසට ලක්ෂණ 40 ක දෙනු ලැබේ.
 - * කොටස් දෙකක් ම මූල් කාලය යෙය දැනකි. පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු, I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍ර සමග අමුණා ගාර දෙන්න.

I කොටස

- අංක 1 සිට 5 තෙක් එක් එක් ප්‍රයෝග සඳහා නම් පහ බැඳීන් දී ඇත. ඒවා අකුරෙන් එකක් පමණක් කවර හෝ හේතුවක් නිසා අනෙක් නම් සමග නො ගැලුවේ. එම නො ගැලුවෙන නම ක්‍රමක් දැයි හදුනාගෙන එහි අංකය වර්ග තුළ ලියන්න.

1. (1) මහාතින්ප්‍ර (4) කවිජකතින්ප්‍ර	(2) ගෝක්ෂණතින්ප්‍ර (5) කාලතින්ප්‍ර	(3) සූකරතින්ප්‍ර (.....)
2. (1) වංසන්ථප්‍රජාසිනී (4) සම්මෝහවිනෝදනී	(2) සමන්තපාසාදිකාව (5) සූමංගලවිලාසිනී	(3) මනෝරථප්‍රජී (.....)
3. (1) උපෝස්ථසර (4) බෝධිසර	(2) ජන්තාසර (5) සූතිසර	(3) ප්‍රතිමාසර (.....)
4. (1) අගොන්සු (4) සිල්වා	(2) අල්මේදා (5) ප්‍රනාන්දු	(3) රිච්ඩි (.....)
5. (1) ඇන්ට්‍රි කේංල්ඩිකොට් (4) ඔලිවර ගුණතිලක	(2) හෙනර් මත්ක් මේසන් මුවර (5) විලියම ගොපල්ලව	(3) සෝල්බරි (.....)

 - අංක 6 සිට 10 තෙක් ප්‍රයෝගවල පද සුඟල පහ බැඳීන් දී ඇත. ඒවා අකුරෙන් එක සුගලයක පද එකිනෙකට නො ගැලුවේ. එම නො ගැලුවෙන සුගලය ක්‍රමක් දැයි හදුනාගෙන රට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති වර්ග තුළ ලියන්න.

6. (1) අහයවාපී (2) මණිහිරවාපී (3) කාණවාපී (4) පත්තපාසානවාපී (5) ගංගාතථාකවාපී	- තිසා වැව - මින්නේර් වැව - මහකණදරා වැව - නාව්විද්‍රව වැව - කන්තලේ වැව	(.....)
--	--	---------

- 7.** (1) රජරට
 (2) දක්ෂීණදේශ
 (3) දොලාස්දහස්රට
 (4) අටදහස්රට
 (5) මායාරට
- පොලොන්නරුව
 - පූංකගාම
 - මහානාගුල
 - උදුන්දෙර
 - මහියාගණය)
- 8.** (1) විරෝධ්‍යීයම්
 (2) හත්ප්‍රවනාගල්ල විභාග ව්‍යය
 (3) කළුවුරු සිරිත
 (4) සරජ්ස්ත්‍රීමාලයි
 (5) නිකාය සංග්‍රහය
- දෙමළ ව්‍යාකරණ ගුන්ථයකි
 - හත්ප්‍රවනාගල්ල විභාගයේ ව්‍යක්තිය
 - දැඩිත් පුළුගේ රජවරුන්ගේ එදිනේදා ජ්‍යෙෂ්ඨ පිළිබඳ විස්තරයකි
 - රෝත්‍රිකාස්ත්‍රය පිළිබඳ දෙමළ හාජාවන් රවිත ගුන්ථයකි
 - ගාසන ඉතිහාසය පිළිබඳ ගුන්ථයකි)
- 9.** (1) බරමපාල
 (2) යමයිංහ බණ්ඩාර
 (3) නිකපිටියේ බණ්ඩාර
 (4) කුසුමාසන දේවී
 (5) කොනජ්පු බණ්ඩාර
- දෙමළ ජ්‍යෙෂ්ඨ
 - දෙමළ ගිලිප්
 - දෙමළ මැනුවෙල්
 - දෙන කැතරිනා
 - ඔස්ට්‍රීයාවේ දෙමළ ජ්‍යෙෂ්ඨ)
- 10.** (1) තාරකා බලකොටුව
 (2) මැක්ඩ්බාවල් බලකොටුව
 (3) මැක්ඩ්බානල්ඩ බලකොටුව
 (4) ගෞඩිරික් බලකොටුව
 (5) ඔස්ට්‍රීන්බර්ග් බලකොටුව
- මාතර
 - මාතලේ
 - බයුල්ල
 - ගාල්ල
 - ත්‍රිකුණාමලය)
- අංක 11 සිට 15 තෙක් එක් එක් ප්‍රෝන්ඩයකි නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු සම්ඟයක් X සහ Y තීරවල දී ඇත. Y තීරයේ දී ඇති නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු X තීරයේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැලපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැලපෙන අනුපිළිවෙළට නො වේ. Y තීරය, X තීරය සමඟ ගැලපෙන අනුපිළිවෙළට සකස් කළ විට පහත දී ඇති සංයෝග පහෙත් එකක් නිවැරදි ය. නිවැරදි සංයෝගයට අයත් අංකය තොරා වර්ණ කළ ලියන්න.
- 11.** **X**
 (i) එලාර
 (ii) වළුගම්බා
 (iii) ධාතුසේන
 (iv) පලමුවන විජයබාභු
 (v) පලමුවන පරානුමබාභු
 (1) AECDB (2) BEDCA (3) CEBAD (4) DAECB (5) EBDAC)
- Y**
 A කින් තුවරගල්
 B දිස්තන්තු
 C වල
 D මිගාර
 E කපිසිය
- 12.** **X**
 (i) සාරාරථ සංග්‍රහය
 (ii) ජානකීහරණය
 (iii) දමිපියා අටුවා ගැටපදය
 (iv) සියබස්ලකර
 (v) කවිසිංහින
 (1) BACED (2) DAEBC (3) ECABD (4) EDACB (5) EDCAB)
- Y**
 A පස්ච්ච කාශයප
 B දෙවන පරානුමබාභු
 C හතරවන සේන
 D කුමාරධානුසේන
 E මුද්ධදාස
- 13.** **X**
 (i) ග්‍රේජ්ඩිකරණය පිහිටුවීම
 (ii) කොළඹ-මහනුවර මාරගය ඉදිකිරීම
 (iii) මහනගර සහා පිහිටුවීම
 (iv) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීම
 (v) යුත්තිවසිට කොළඹ පිහිටුවීම
 (1) BAECD (2) CEABD (3) CEADB (4) DEABC (5) ECDBA)
- Y**
 A තරකුලිස් රෝඩිස්සන්
 B හෙන්රි මැකලම්
 C විලියම් මැනිං
 D ගෞඩිරික් නොරැක්
 E එඩ්විච් බාන්ස්

- 14.** X Y
 (i) ඇලොක්සැන්ඩර් ජෝන්ස්ට්‍රන් A උඩිරට පුද්ගල රෙකිබින්ට්‍රවරයා
 (ii) ජෝන් ඩොයිලි B විජ්ත ලේකම්
 (iii) ජෝර්ජ් ටරනර් C පුරුවිදා කොමසාරිස්
 (iv) එමර්සන් වෙනන්ට් D මධ්‍යම පළාතෙන් පළමුවන ජීජන්ත්‍රවරයා
 (v) එච්. සී. පී. බෙල් E අගු විනිශ්චයකාරවරයා
 (1) ADCEB (2) DEBAC (3) EADBC (4) EBACD (5) EDACB (.....)
- 15.** X Y
 (i) එම්. එල්. මොලමුරේ A පුර්ම සභානායක
 (ii) ඩී. ඩී. ජයතිලක B පුර්ම විධායක ජනාධිපති
 (iii) ඩී. එස්. ඩේනානායක C පුර්ම විපක්ෂ නායක
 (iv) එන්. එම්. පෙරේරා D පුර්ම අගමැති
 (v) ඩේ. ආර්. ජයවර්ධන E පුර්ම කථානායක
 (1) BEACD (2) CAEDB (3) CEABD (4) EADBC (5) EADCB (.....)
- අංක 16 සිට 20 තෙක් සැම ප්‍රශ්නයකට ම ගැළපෙන පිළිතුර තොරා, රිට අභ්‍යන්තරයෙන් ඇති වර්ණන තුළ ලියන්න.
- 16.** ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිතම රජවරුන්ගේ තිවැරදි අනුරිලිවෙල අඩංගු වන්නේ පහත දුක්වෙන කවර වරණයේ ද?
 (1) විජය, පෘත්‍රිවාසුදේව, උපතිස්ස, පෘත්‍රිකාභය, මුටසිව
 (2) විජය, පෘත්‍රිවාසුදේව, පෘත්‍රිකාභය, උපතිස්ස, මුටසිව
 (3) විජය, උපතිස්ස, පෘත්‍රිවාසුදේව, පෘත්‍රිකාභය, මුටසිව
 (4) විජය, උපතිස්ස, පෘත්‍රිකාභය, පෘත්‍රිවාසුදේව, මුටසිව
 (5) උපතිස්ස, විජය, පෘත්‍රිවාසුදේව, මුටසිව, පෘත්‍රිකාභය (.....)
- 17.** අනුරාධපුර පිහිටා ඇති පහත සඳහන් යුතු ඉදිකරවන ලද රාජ්‍ය සමයන්ට අනුව ජ්‍වායේ තිවැරදි අනුරිලිවෙල අඩංගු වන්නේ කවර වරණයේ ද?
 (1) යුතුපාරාමය, අභයගිරිය, රුවන්වැලිසැය, ජේතවනය
 (2) යුතුපාරාමය, රුවන්වැලිසැය, අභයගිරිය, ජේතවනය
 (3) යුතුපාරාමය, රුවන්වැලිසැය, ජේතවනය, අභයගිරිය
 (4) යුතුපාරාමය, අභයගිරිය, ජේතවනය, රුවන්වැලිසැය
 (5) රුවන්වැලිසැය, යුතුපාරාමය, අභයගිරිය, ජේතවනය (.....)
- 18.** පොලොන්රු දුශයේ දී රෙඛන සාම්ප්‍රදාය කාරි අඩංගු වන්නේ පහත දුක්වෙන කවර වරණයේ ද?
 (1) සසදාවත, ධරුමපුදීපිකාව, අමාවතුර, බුත්සරණ
 (2) සසදාවත, ධරුමපුදීපිකාව, පූජාවලිය, අමාවතුර
 (3) සසදාවත, සද්ධරුමරත්නාවලිය, අමාවතුර, බුත්සරණ
 (4) ධරුමපුදීපිකාව, සද්ධරුමරත්නාවලිය, පූජාවලිය, බුත්සරණ
 (5) සසදාවත, සද්ධරුමාලාකාරය, සද්ධරුමරත්නාවලිය, බුත්සරණ (.....)
- 19.** ශ්‍රී ලංකාවේ සිට පැහැදිලි කිවිතාන් ජේතරාල්ටරුන්ගේ නම් අඩංගු වන්නේ පහත දුක්වෙන කවර වරණයේ ද?
 (1) ජ්‍වාන් රිබෙදිරෝ, පෙදෙශ් ලෝපේස් ද සූසා, ජේතනිමෝ ද අසවේදු, දියෝගු ද මේලෝ ද කස්තෙළු
 (2) ජේතනිමෝ ද අසවේදු, කොන්ස්ත්නන්තීනු ද සා ද නොරෝජ්නු, දියෝගු ද මේලෝ ද කස්තෙළු, දියෝගු ද කුතො
 (3) ජේතනිමෝ ද අසවේදු, ජ්‍වාන් ද බැරෝස්, පෙදෙශ් ලෝපේස් ද සූසා, ජ්‍වාන් රිබෙදිරෝ
 (4) පෙදෙශ් ලෝපේස් ද සූසා, ජේතනිමෝ ද අසවේදු, කොන්ස්ත්නන්තීනු ද සා ද නොරෝජ්නු, ජ්‍වාන් රිබෙදිරෝ
 (5) පෙදෙශ් ලෝපේස් ද සූසා, ජේතනිමෝ ද අසවේදු, කොන්ස්ත්නන්තීනු ද සා ද නොරෝජ්නු, දියෝගු ද මේලෝ ද කස්තෙළු (.....)

- 20. දහනවත් සියවසේ දී තුළාන්තය විසින් නිර්මාණය කරන ලද ප්‍රාතිචලන විවෘත අනුමිලිවල අධිංශු වත්තේ පහත දැක්වෙන කටර වර්ණයේ ද?**
- (1) වයඹ, මධ්‍යම, උතුරුමැදී, උළුව, සබරගමුව
 - (2) මධ්‍යම, උතුරුමැදී, වයඹ, සබරගමුව, උළුව
 - (3) උතුරුමැදී, වයඹ, මධ්‍යම, උළුව, සබරගමුව
 - (4) මධ්‍යම, වයඹ, උතුරුමැදී, උළුව, සබරගමුව
 - (5) මධ්‍යම, සබරගමුව, උතුරුමැදී, වයඹ, උළුව
- (.....)
- අංක 21 සිට 25 තෙක් සෑම ප්‍රශ්නයකට ම එක් මාත්‍රකාවක් යටතේ කරුණු පහ බැහින් සපයා ඇත. එම කරුණු අනුරෙන් එකක් අදු මාත්‍රකාවට නො ගැලුණේ. එය තෝරා, රිට අදාළ අංකය ඉදිරියේ ඇති වර්ණ තුළ ලියන්න.
- 21. අනුරාධපුර දුගයේ රාජ්‍ය ආදායම**
- (1) ඉඩම් බද්ද ප්‍රධාන ආදායම මාර්ගය විය.
 - (2) අනුරාධපුර යුගයේ මූල්‍ය ඉඩම් බද්ද බොජකපති නමින් හඳුන්වන ලදී.
 - (3) ජල බද්ද දක්පති නම් විය.
 - (4) වරායවල දී අය කළ තීරු බදු ද තවත් රජයේ ආදායම මාර්ගයක් විය.
 - (5) විහාරගම්වලින් ද රාජකීය බදු අය කරන ලදී.
- (.....)
- 22. සිජිරය**
- (1) සිජිරය පළමුවන කාශයප රුපුගේ පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය විය.
 - (2) සිජිරියේ දෙවන ආලකමන්දාවක් ගොඩනැගු පළමුවන කාශයප, කුමෙරයා මෙන් එහි වාසය කළේයැළු කියනු ලැබේ.
 - (3) කාශයපගෙන් පසු පළමුවන මුගලන් කෙටි කළකට සිජිරය සිය අගනගරය බවට පත් කරගත්තේ ය.
 - (4) සිජිර විනුවල එන කාන්තා රුප, විදුලිය හා ව්‍යාප්ති නිරුපණය කරනියි මහාචාර්ය පරණවිතාන මහතා තර්ක කරයි.
 - (5) සිජිර ජල උද්‍යානය පුරාණ ලංකාවේ උද්‍යාන නිර්මාණයේ සුවිශේෂී කාර්ය සිද්ධියකි.
- (.....)
- 23. කුරුණෑගල දුගය**
- (1) දෙවන සුවනෙනකබාඩු රජක්මා සිය අගනගරය කුරුණෑගලට ගෙන ආවේ ය.
 - (2) හතරවන පරානුමබාඩු රජක්මා ක්‍රි.ව. 1302 දී සිහුප්‍රතිඵල පත්විය.
 - (3) කුරුණෑගල රජ කළ වැදගත් ම පාලකයා හතරවන පරානුමබාඩු ය.
 - (4) පන්සිය පනාස් ජාතක පොත කුරුණෑගල දුගයේ දී රවනා කරන ලදී.
 - (5) ඇමුඛක්කේ දේවාලයේ ලි කැටයම් කුරුණෑගල දුගයට අයත් ය.
- (.....)
- 24. දහනවත් සාගයේ උඩිට රාජකානීයේ ඇති වූ බොඳුඩ දුනර්ථිවතය**
- (1) කිරති ශ්‍රී රාජකීය රුපුගේ අනුග්‍රහය යටතේ මෙම පුනර්ජීවනය සිදු විය.
 - (2) සික්ෂු උපසම්පදාව යළි පිහිටුවන ලදී.
 - (3) අමරපුර නිකාය ආරම්භ කරන ලදී.
 - (4) වැලිවිට සරණකර හිමිපාණන් වෙත සංසරාජ පද්ධිය ප්‍රදානය කරනු ලැබේ ය.
 - (5) වාර්ෂිකව දෙවියන් වෙනුවෙන් පැවැත්ත් ඇසුල පෙරහැරට දළදා පෙරහැර හඳුන්වා දෙන ලදී.
- (.....)
- 25. දහනවත් සියවසේ වතු වගාව**
- (1) ජේර්ඩ් බර්බ පළමුවන කොළු වත්ත සිංහලියේ ආරම්භ කළේ ය.
 - (2) කොළු වතු වගාවේ පරිභානියෙන් පසු සිංහානා වගාව හඳුන්වා දෙන ලදී.
 - (3) පොල් වගාව ප්‍රධාන වගයෙන් ගෙන යන ලද්දේ ස්වදේශීක දනවතුන් විසිනි.
 - (4) ජේම්ස් වේලර් ලුල්කදුරේ නේ වත්තක් ආරම්භ කළේ ය.
 - (5) දහනවත් සියවසේ අවසාන දෙකවල දී රටේ විශාලතම අපනායන නිෂ්පාදනය වූයේ රබර් ය.
- (.....)

- අංක 26 සිට 30 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (A), (B), (C) සහ (D) යන ප්‍රතිචාර හතර අනුරෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය හෝ ප්‍රතිචාර හෝ තොරා,
- (A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි නම් 1 උ
 (A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් 2 උ
 (B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් 3 උ
 (C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි නම් 4 උ
 වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම් 5 උ වර්ග තුළ ලියන්න.

උපදෙස් සම්බන්ධිතය				
1	2	3	4	5
(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි ය.	(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි ය.	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි ය.

26. පුරුෂ අධිකාරී ශ්‍රී ලංකාවට එළුම වූ දකුණු ඉත්දීය ආක්‍රමණ සම්බන්ධියෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) ශ්‍රී ලංකාව පාණ්ඩිය හා වේළ යන දෙපක්ෂයේ ම ආක්‍රමණවලට ලක් විය.
 (B) එළාර පාණ්ඩිය පාලකයෙකි.
 (C) වේළ ආක්‍රමණයක ප්‍රතිථලයක් වශයෙන් අනුරාධපුර රාජධානීය බිඳවැටුණි.
 (D) මාරවර්මන් සුන්දර පාණ්ඩිය ශ්‍රී ලංකාව යටත් කරගැනීමට සමත් විය. (.....)
27. පදමුවන පරාමුණවා රජතුමාගේ විදේශ සම්බන්ධිතා සම්බන්ධියෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) වේළයන් සමග විවාහ සම්බන්ධිතා
 (B) විනය සමග සම්බන්ධිතා
 (C) බුරුම ආක්‍රමණය
 (D) කාමිබෝර්ජ සමග මිතු සම්බන්ධිතා (.....)
28. උඩිරට රාජධානීය බිඳවැටුම සම්බන්ධියෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) රජු හා මොල්ලිගොඩ මහාදිකාරම් අතර පැවැති ගැටුම
 (B) රජුට ජනනා සහයෝගය අහිමි වීම
 (C) බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ කුමන්තුණකාරී ප්‍රතිපත්තිය
 (D) බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් මොලාරුග ඉදිකිරීම (.....)
29. බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ පුරුෂ වාර් කටයුතු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සම්බන්ධියෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) බුවන්තිගේ උරුබොක්ත හා කිරීම වාරිමාරුග ප්‍රතිසංස්කරණය කළේ ය.
 (B) වොරුඩි වියලි කළාපයේ පුරුණ වැවි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ආරම්භ කළේ ය.
 (C) ග්‍රෑගරි ගම් වැවි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ආරම්භ කළේ ය.
 (D) ගෝඩින් කළා වැවි ප්‍රතිසංස්කරණය කළේ ය. (.....)
30. නිදහසෙන පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ ආණ්ඩුමය සම්බන්ධියෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) පාර්ලිමේන්තුව සමන්විත වූයේ අග්‍රාණ්ඩ්කාරවරයාගෙන්, නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයෙන් හා සෙනෙට් සභාවෙනි.
 (B) නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය මන්ත්‍රිවරුන් 101 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය.
 (C) සියලු ම කැඳිනටි ඇමතිවරුන් නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් අනුරෙන් තොරා පත්කර ගන්නා ලදී.
 (D) 1972 ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව මගින් සෙනෙට් සභාව අභ්‍යන්තර කරන ලදී. (.....)
- අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තොරා, එහි අංකය ඉදිරියේ ඇති වර්ග තුළ ලියන්න.
31. ශ්‍රී ලංකාවේ බොද්ධ ගායන ඉතිහාසයේ ප්‍රථම බොද්ධ දිය විය කටර රජුගේ පාලන සමයේ දී ද?
- (1) සඳ්ධානිස්ස
 (2) වලගම්බා
 (3) වේභාරිකතිස්ස
 (4) ගෝධියය
 (5) මහාසේන (.....)

32. නැව්‍ය තොටක දී ඇය කළ තීරු බඳ පිළිබඳ ව වාර්තා වන සෙල්ලිරිය කුමක් ද? (1) වේශැල්කුවිය (2) හෝපිටිගමු (3) ගොඩවාය
(4) අභිගමුව (5) සංගමු විභාර (.....)
33. රාජ්‍ය මත්තුවා සහාවේ පුරුම කාඩ්තා මත්ත්‍රිවරිය කුම් ද? (1) ඇඩිලින් මොලමුරු (2) මේරි රත්නම් (3) බොරින් විකුමසිංහ
(4) විවියන් ගුණවර්ධන (5) කුසුමා ගුණවර්ධන (.....)
34. ලංකා රාජ්‍ය සංගමයේ පුරුම සහාපතිවරයා කුම් ද? (1) පොන්නම්බලම් රාජ්‍යාධාන් (2) පොන්නම්බලම් අරුණාචලම්
(3) මාක්ස් ප්‍රානාන්දු (4) මුත්තු කුමාරස්වාමී
(5) ඩී. ඩී. පොන්නම්බලම් (.....)
35. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුරුම බහුකාරය සංවර්ධන යෝජනා කුමක් ද? (1) මින්නේරිය (2) මිණුපේ (3) ගල්ඩය
(4) කලා වැව (5) පරානුම සමූද්‍ය (.....)

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ ව ප්‍රකාශ දෙක බැංකින් දී ඇති. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ පුළුලයට තොටින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1, 2, 3, 4 සහ 5 යන කවර ප්‍රකාශ පුළුලය දැඩි තෙක්රා එට අදාළ අංකය වර්ගී තුළ ලියන්න.

	පළමුවෙනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර පළමුවෙන් මැනවීන් පහදා දෙයි.

	පළමුවෙනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
36.	වෛහාරිකතිස්ස රුතුමා දැන්වනයක් වශයෙන් ගාරීරික වධකිංසා අවලංගු කිරීමට තීති පැනවී ය.	පැරණි ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කේන්ද්‍රිය ලක්ෂණය වූයේ වෙළඳාමයි. (.....)
37.	සුහ නම් හමුදා සෙන්පතියා ජයවර්ධනපුර කොට්ටෙ බලකාටුව ගොඩනැගිය.	ශ්‍රී ලංකාව ආක්‍රමණය කළ වින සෙන්පති වන්දානු, විර අලක්ස්වර නම් සිංහල රුපු අල්ලාගෙන සිරකරුවකු ලෙස වීනයට ගෙන ඕනෑයේ ය. (.....)
38.	පෘතුයියින් විසින් ආගම් ප්‍රවාරය හා අධ්‍යාපනය අතර ඇති කර තිබූ සම්පාදනයා වෙන්දේසින් විසින් දිගට ම පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ය.	පෘතුයියින් අරඹා තිබූ පාසල් කමන් වෙත පවරාගත් ලන්දේසිනු එට නව ජ්‍යවක් ලබා දී ඒවායේ සංඛ්‍යාව වැඩි කොට, එම පාසල් දේවස්ථානවලට සම්බන්ධ කළහ. (.....)
39.	වලානේ සිද්ධාර්ථ හිමියේ පරම ධම්ම වෙනිය පිරිවෙන රත්මලානේ පිහිටුවන.	හික්කුවෙවි ශ්‍රී සුම්ගල හා රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මාලෝක යන හිමිවරුන් විසින් විදෙශාධය හා විද්‍යාලංකාර යන පිරිවෙන් පිහිටුවන ලදී. (.....)
40.	ඩී. එස්. සේනානායක මහතාගේ අභාවයෙන් පසු ජෝන් තොතලාවල මහතා අගම්ති තනතුරට පත්විය.	1956 සිට 1965 දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩු නොබැඳී විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් කෙරෙහි වඩාත් යොමු විය. (.....)

* *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
ඩිලංග්කැප් පරිශ්‍යාසත් තිශ්‍යාකක්සාම්

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය / ක.පො.ත. (හෝර් තර)ප් පරිශ්‍යාස - 2019

පරෙන් නිර්දේශය / පහැය පාත්ත්තිට්තම්

විෂය අංකය
පාත ඩිලක්කම්

25

විෂය
පාතම්

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉංජිනේරුවන්

ලක්ණ දීමේ පරිභාරිය/ප්‍රාග්ධනී බුද්ධිම්‍ය තිට්තම්

I පත්‍රය/පත්තිරුම් I

ප්‍රශන අංකය විනා ඩිල.	පිළිබඳ අංකය විශාල ඩිල.	ප්‍රශන අංකය විනා ඩිල.	පිළිබඳ අංකය විශාල ඩිල.	ප්‍රශන අංකය විනා ඩිල.	පිළිබඳ අංකය විශාල ඩිල.	ප්‍රශන අංකය විනා ඩිල.	පිළිබඳ අංකය විශාල ඩිල.
01.	4	11.	2	21.	5	31.	2
02.	1	12.	4	22.	3	32.	3
03.	5	13.	4	23.	5	33.	1
04.	3	14.	3	24.	3	34.	2
05.	1	15.	5	25.	5	35.	3
06.	1	16.	3	26.	2	36.	1
07.	5	17.	2	27.	4	37.	3
08.	2	18.	1	28.	3	38.	5
09.	3	19.	5	29.	5	39.	2
10.	4	20.	4	30.	1	40.	4

ඩ එළෙස උරදුවේ/ බිසේට අර්ථවුත්තල් :

එක් පිළිබඳකට/ ඉග් සරියාල විශාලක් මූලික ලක්ණ මැයිල්/ප්‍රාග්ධනී බුද්ධිම්‍ය තිට්තම්

මුළු ලක්ණ/මොත්තප ප්‍රාග්ධනීකන 1 × 40 = 40

ദിവ്യ ടെക്നോ ഗവർണ്ണർ | മുത്ത് പഠിപ്പ് ഫൈലുകൾ | All Rights Reserved]

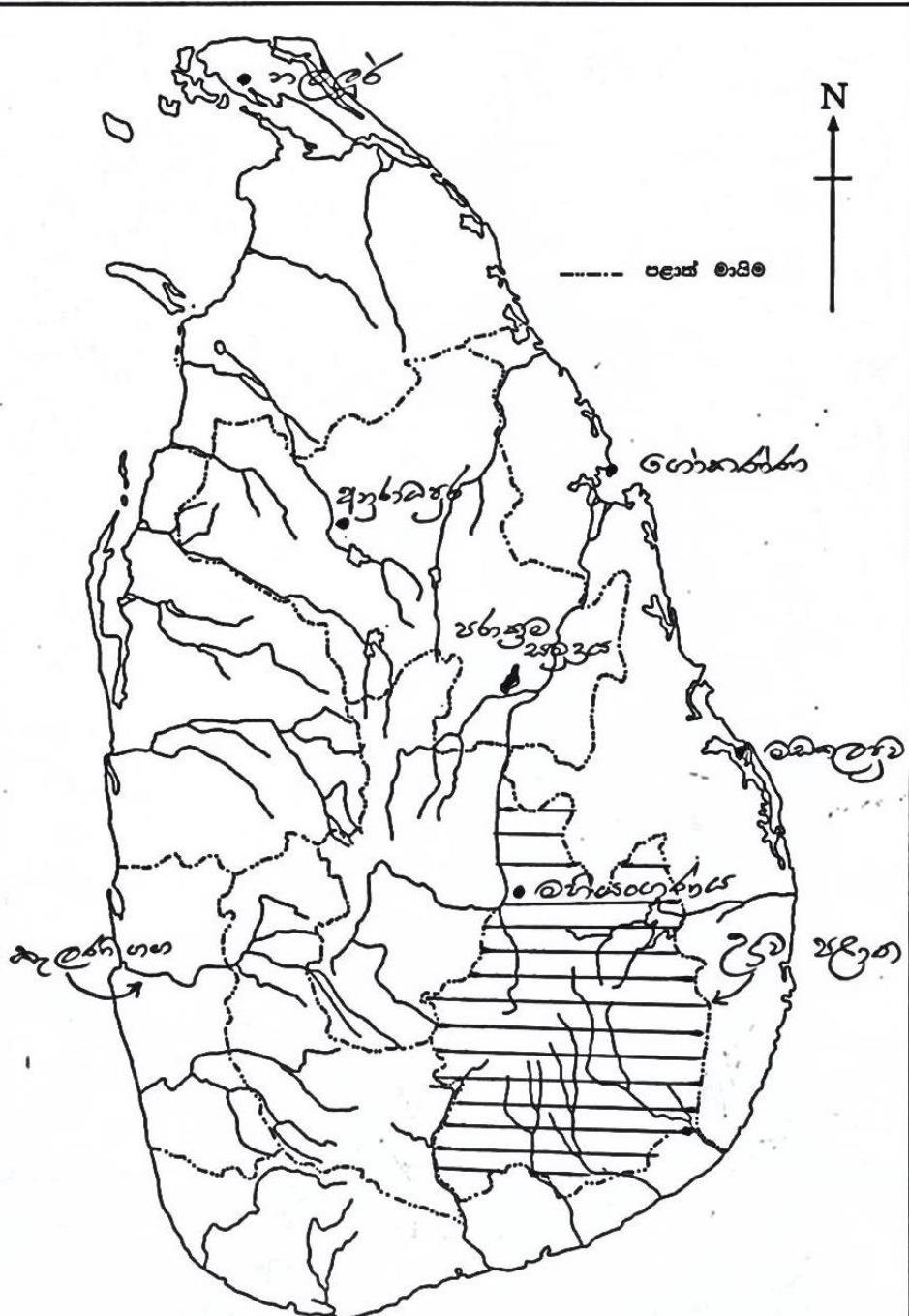
OLD Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික රඟ (උදය මල) මිශ්‍රය, 2019 අයෝධ්‍ය කළුවීප පොතුත තාරාතරප පත්තිර (ඉ යර් තරු)ප පරිශෑස, 2019 ඉකළුන් General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ଓଡ଼ିଆ ଇତିହ୍ସ
ବରଲାରୁ
History I I 25 S

ପ୍ରେସ ଅଂକତ
ବିନା ଇଲ.
Question No. } 1

විභාග අංකය } ප්‍රධාන නොවු නිවැව
සුදුලෙන් }
Index No. }

**අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු - පැරණි
නිරදේශය**

ඉතිහාසය I (II කොටස)

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය - ඇත අතිතයේ සිට සු.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:

- පළමුවන ප්‍රශ්නයටත් තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.
(පළමුවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

II කොටස

1. ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න. ඒවායින් කැමති දෙකක් පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) ගෝකණීන	(ii) අනුරාධපුරය	(iii) කැලණී ගග	(iv) මහියංගණය
(v) පරාතුම සමූද්‍ය	(vi) නල්ලුර	(vii) මධ්‍යමපුව	(viii) උඩව පළාත

(නිවැරදි ව ලකුණු තිරීමට හා නම් තිරීමට ලකුණු 01
බැඟිනි; කෙටි එතිහාසික සටහනකට ලකුණු
05 බැඟිනි)

2. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩිගැස්වීමෙහි ලා අභ්‍යන්තර සුගෝලීය සාධක බලපෑ අපුරු පහත දැක්වෙන මාත්‍යකා යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.

(i) මධ්‍යම කුදාකරය	
(ii) ගංගා සහ ගංගා නීමින	

(i) මධ්‍යම කුදාකරය

- ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ඉතිහාසය හැඩිගැස්වීමෙහිලා දිවයින මධ්‍යයේ, ප්‍රවේශීමට දුෂ්කර කුදාකර ප්‍රදේශයක් පිහිටීම තිරණාත්මක ලෙස බලපා තිබේ.
- එම ප්‍රදේශය, තිරිපුරුෂ ජ්‍යෙෂ්ඨ ජාතිය ආදියෙන් ආරක්ෂා වී තිබීම හේතුකාටගෙන විදේශ ආක්‍රමණ හා සිවිල් අරගල අවස්ථාවලදී ආරක්ෂිත ස්ථානයක් බවට පත්වීම.

- මුල් යුගයේ සිටම රජවරුන් විදේශීය ආක්‍රමණ හමුවේ මෙම කළාපය අහය ස්ථානයක් වශයෙන් තෝරාගැනීම.

තිද්‍යුත් දකුණු ඉන්දිය ආක්‍රමණ හමුවේ වට්ටගාමිණී අහය, I සේන හා I විජයබාහු වැනි පාලකයන්

- සෙසු ප්‍රදේශවල දේශපාලන ආරවුල් අවස්ථාවලදී රාජ උදහසට ලක් වූ පුද්ගලයන් ආරක්ෂාව පතා මෙම ප්‍රදේශයට පලා යාම.

නිදුසුන්; කාවන්තිස්ස රුපුගේ උදහසට ලක් වූ ඉටුගැමුණු කුමරු; II සංස්තිස්ස රුපුගේ පුත් ජේටියතිස්ස කුමරු; II මහින්ද රුපුට විරැද්ධ වූ ආදිපාද ද්‍ර්පුල; II සේන රුපුගේ උදහසට ලක් වූ මහාදිපාද මහින්ද.

- කුමයෙන් වෙනම දේශපාලන ඒකකයක් නිර්මාණය වීම හා රාජධානී බිජිවීම (ගම්පොල, මහනුවර).
- මෙම පුදේශයේ පිහිටීම හා ස්වභාවික බාධක හේතුකොටගෙන විදේශ ආත්මණිකයන්ට - වියෝජයෙන්ම පෘතුගිසීන්ට හා ලන්දේසීන්ට (1803 දී ඉංග්‍රීසීන්ට) - උචිරට රාජධානිය යටත්කර ගත තොහැකි වීම.
- 1817/18 සහ 1848 යටත්විජිත විරෝධී ප්‍රතිරෝධ ව්‍යාපාරවල මුලස්ථානය වීම.
- ලංකාවේ ගංගා පද්ධතිය ආරම්භ වන කළාපය වීම.
- මෙරට සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික ඉතිහාසයේ කැඩී පෙනෙන වෙනස්වීම් සඳහා හේතු වූ වතු වැවිලි ආර්ථිකය ආරම්භ වූ කළාපය වීම.
- දළදා මාලිගාව මහනුවර ඉදිවීමත් සමග මෙරට ආගමික හා සංස්කෘතික ඉතිහාසයෙහිලා වැදගත් කළාපයක් බවට පත්වීම.

(ii) ගංගා සහ ගංගා නිමිත්ත

- මධ්‍ය කළුකරයේ සිට දිවයිනේ සැම දිකාවකටම ගලා බසින වර්ෂය පූරා අඛණ්ඩව ජලය රුදී, ගංගා පද්ධතියක් හා පළල් නිමිත සහිත ගංගාදෝශී තිබීම, මුල් ජනාවාස පිහිටුවීමට හා ඒවායේ ව්‍යාප්තියට බලපෑම (ගංගා ඕස්සේ රට අභ්‍යන්තරයට ජනාවාස ව්‍යාප්ත වීම):
නිදුසුන්: මල්වතු ඔය - අනුරාධගාම / තම්බපණ්ණී නගරය; කළා ඔය - උරුවෙලිගාම / විජිතගාම; කණදරා ඔය - උපතිස්සගාම; ගල් ඔය - දිසිගාම.
- රාජධානිවල අගනුවර ගංගාක්‍රිතව බිජිවීම: මල්වතු ඔය - අනුරාධපුරය; මහවැලි ගග - පොලොන්නරුව.
- ප්‍රධාන ඒවෙන්පාය, කාමිකර්මාන්තය වීම නිසා ජනාවාස මුළ සිටම ගංගා නිමිතවල බිජිවීම: උතුරු තැන්න - කළා ඔය, මල්වතු ඔය; තැන්න - වලවේ ගග, කිරිදි ඔය
- වාරිකර්මාන්ත නිර්මාණයට/වර්ධනයට ගංගා ඉවහල්වීම: කළා ඔය - කළා වැව; මහවැලි ගග - මිණිපේ අමුණ.
- දේශසීමා වෙන් කිරීම සඳහා හාවිත වීම: රජරට - කළා ඔය හා මල්වතු ඔය; රුහුණු රට - මහවැලි ගග කඩ/බෙන්තර ගංගා; දොලොස්දහස් රට - වලවේ ගග හා බෙන්තර ගග; අවධහස් රට - වලවේ ගග හා මහවැලි ගග.

- අනුරාධපුර හා රඹුණු රට පාලකයන්ගේ ආරක්ෂක කටයුතුවලට ගංගා ඉවහල්වීම්: කාවන්තිස්ස රුපු මහවැලි ගෙයේ තොටමුණු සියල්ල රෙකවල්ලැම; I පරාකුමබාහු රුපු, විල්ගම්තොට සිට ත්‍රිකූණාමලය දක්වා සැම තොටමුණක්ම රෙකවල්ලැම.
- ප්‍රවාහනය හා ගමනාගමනය සඳහා ගංගා හාවිත කිරීම. ගංගා ආශ්‍රිතව මාර්ග බිජිවීම: මාගම සිට රුපරට තෙක් වූ මහවැලි ගග මාර්ගය.
- ගංගා මුවදොරවල හා තොටුපළවල වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවනු ලැබීම: මහානිත්ත්, ගෝක්ක්ණ හා ගොච්චාය වරායන්.

(ලකුණු 14 පි)

3. “ශ්‍රී ලංකාව කුළ බුද්ධාගම පිහිටුවීම එහි සංස්කෘතික ලක්ෂණ කෙරෙහි පමණක් තොව දේශපාලන වර්ධනය කෙරෙහි ද ඉමහත් බලපැමක් ඇති කළේය.”

(i) බුද්ධාගම හඳුන්වා දෙන විට ශ්‍රී ලංකාව පාලනය කළ රුතුමා නම් කරන්න.

තිස්ස / දේවානම්පියතිස්ස

(ලකුණු 01 පි)

(ii) ශ්‍රී ලංකාවට හික්ෂු-හික්ෂුණී ගාසන හඳුන්වා දුන් තෙරුන් වහන්සේ සහ තෙරණීන් වහන්සේ නම් කරන්න.

මහිනු නිමි / සංස්ම්ත්තා තෙරණීය

(ලකුණු 02 පි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාව කුළ බුද්ධාගම පැනිරී යාමට කුඩා දුන් සාධක සැකෙවීන් දක්වන්න.

- වශක්ෂ වන්දනය, දේව වන්දනය, මලුවන් ඇදහිම හා යක්ෂ-යක්ෂනීන් ඇදහිම ආදි ප්‍රාග්-බෞද්ධ ඇදහිලි හා විශ්වාස සහිත සමාජයට ස්ථාවර ආගමක අවශ්‍යතාව පැවතීම.
- බුදුදහම පිළිබඳව පුරුව-අවබෝධයක් ලාංකිකයන් සතුවීම.
- තෙවන ධර්ම සංගායනාව හා අශේෂ අධිරාජයාගේ ධර්ම ප්‍රවාරක කටයුතු හා මෙරට පාලකයා වූ තිස්ස හා අශේෂ අධිරාජයා අතර පැවති මිත්‍රත්වය.
- මහින්දාගමනය හා ශ්‍රී ලාංකිය හික්ෂු ගාසනය පිහිටුවීම.
- රුපු බුදුදහම වැළඳගැනීම එහි ව්‍යාප්තියට හේතුවීම.
- මහමෙවනාව පුරාකිරීම, රාජකීයයන් හා ප්‍රහුන් බුදුදහම වැළඳගැනීම හා රේ අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- සංස්ම්ත්තා තෙරණීයගේ ආගමනය හා හික්ෂුණී ගාසනය පිහිටුවීම.

(ලකුණු 03 පි)

(iv) අනුරාධපුර යුගයේ අවසානය තෙක් බුද්ධාගම ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතිය හා දේශපාලනය සම්බන්ධයෙන් ඉමහත් බලපෑමක් ඇති කළ අයුරුදු විග්‍රහ කරන්න.

▪ සංස්කෘතිය:

- ✓ මිනිනු හිමියන් ප්‍රමුඛ ධර්මදායන් වහන්සේ වැඩිම කිරීම; ලක්දිව බුද්ධ ගාසනය පිහිටුවීම.
- ✓ ශ්‍රී ලංකා බෝධිය වැඩිම කරවීම.
- ✓ හික්ෂුන් ගාසනය පිහිටුවීම.
- ✓ භාජාවේ හා අධ්‍යාපනයේ වර්ධනය.
- ✓ කළාව, සාහිත්‍යය හා ගෘහ නිර්මාණ දිල්ප වර්ධනය කෙරෙහි බුද්ධාගම බලපෑම.
- ✓ විවිධ උත්සව.
- ✓ පංචිකීලය පදනම්කොටගත් සඳාවාර අගයයන් සමාජය තුළ ස්ථාපිත වීම.

▪ දේශපාලනය:

- ✓ තිස්ස රජුගේ දෙවන අභිජ්‍යකයන් සමග ලංකාවේ රාජන්වය හා බුද්ධාහම අතර සම්බන්ධතාව ස්ථාපිතවීම (පසුකාලීන පාලකයන්ද ‘දෙවනපිය’ යන විරුද්‍ය භාවිතයට යොමුවීම).
- ✓ රජු ඇතුළු රාජකීයයන් බුද්ධාහම වැළදගැනීමෙන් බුද්ධාහම රාජ්‍ය ආගම බවට පත්වීම.
- ✓ බාතුන් වහන්සේ වැඩිම කරවීම හා එය රාජ්‍ය උරුමයේ සංකේතය බවට පත්වීම.
- ✓ බුද්ධාහම හා රාජන්වය අතර බිඳුම්ම දුෂ්කර වූ සම්බන්ධයක් ඇතිවීම පසුකාලීනව රාජන්වය දළඳාව සමගද අනෙකු ලෙස සම්බන්ධ වීම.
- ✓ හික්ෂුන් වහන්සේ පාලකයන් හා සමීපව කටයුතු කිරීම හා රාජ්‍ය විවාරයේදී උපදේශකයන් වශයෙන් කටයුතු කිරීම හා ආගම හා රාජ්‍ය අතර දැඩි අනෙකානා රැඳියාවක් නිර්මාණයවීම.

(ලක්ෂණ 08 දි)

4. “පළමුවන විෂයබාඩු රජත්‍යමා ලංකා ඉතිහාසයේ ශේෂීය පාලකයකු ලෙස සැලකෙන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් ඔහු විදේශාධිපත්‍යයෙන් රට මූද්‍යවාගෙන එක්සේසත් කළ බැවිනි” සාකච්ඡා කරන්න.

- අනුරාධපුර දුෂ්කරතා හා අනියෝග හමුවේ (මේ පිළිබඳව පනාකවුව තඹ සන්නස මූලාශ්‍ය වේ) රෝහණයේ බලය තහවුරු කරගැනීම.
 - කේෂධාතුකාර්ය හා ලේක්ස්වර ආදී රුහුණේ පාලකයන් අභිජනනය කිරීමට සමත්වීම.
- ඉන්පසුව වෝල බලයට එරෙහිව උපක්මයිලි හා සංවිධානාත්මක සටන් ව්‍යාපාරයක් මෙහෙයුවීම මගින් වෝල බලය පරාජය කිරීම. එසේ විශාල අධිරාජ්‍යයකට එරෙහිව කළ සටන ජයග්‍රහණය කිරීම.
- අයබඳ තොගවා කුරුලි ගැස්සු රජරට වැසියන් මර්දනයට පැමිණී වෝල හමුදාව රුහුණද ආක්‍රමණය කළ අතර පළවියිගිරි (පලටුපාන) සටනින් රජු ඔවුන් පරාජය කිරීම.
- විර රාජේන්ද්‍රගේ හමුදා ප්‍රහාර හමුවේ පරාජයට පත්ව ව්‍යකිරිගලට පසුබැසීම.

- කේරුදාතුකාග්‍යාපගේ සොහොයුරේ ගුත්තහාලයේ ඇති කරන ලද කැයල්ල මැඩ, මහානාග්‍යාල සිට හමුදා තර කිරීම.
- විර රාජ්‍යන්දුගේ මරණයත් සමග වෝල දේශයේ හටගත් අරුබුද අවස්ථාව ප්‍රයෝගනයට ගෙන පොලොන්නරුවේ සිට වෝල හමුදාවට තුන්පැනකින් පහරදී පරාජය කිරීම.
- ක්‍රි. ව. 1070 දී ලංකාව එක්සේස්ත් කොට පොලොන්නරුව අගනුවර බවට පත්කර ගෙන පෙර සිරිත් අනුව පාලනය ගෙන යාම.
- මේ අයුරින් විදේශ තරුණ අභිබ්‍යාමට සමත්වීමත් පාලන හා විදේශ ප්‍රතිපත්තියත් හේතුකොටගෙන මේ රුපු ග්‍රේෂ්චිත්වයට පත්වීම.

- අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රතිපත්ති:
 - ✓ බිඳවැටී තිබූ වාරි කර්මාන්ත ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම (මහාද්‍යති, මහජේලි, සර්ජේරු, කටුන්දාර, ව්‍යාහස්ස ආදි වැවි).
 - ✓ කාමි ආර්ථිකය නැවත නගා සිටුවීම.
 - ✓ බුදු සසුන නගා සිටුවීමට කටයුතු කිරීම.
 - ✓ බුරුමයෙන් උපසම්පදා හික්ෂණී වැඩිම කරවීම හා ත්‍රිපිටක ගුන්ත ගෙන්වා ගැනීම.
 - ✓ සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය - වෙළුම් වෙහෙර, ජම්බුකොල විභාරය, දූමුල විභාරය, ගිරිකණ්ඩ විභාරය ආදිය.
 - ✓ ශ්‍රීපාද වන්දනයට යන බැංකුමතුන්ට පහසුකම් සැලකීම.
 - ✓ හින්දු ආගමටද අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- විදේශ ප්‍රතිපත්තිය: වෙවාහික සබඳතා මගින් රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සම්බන්ධතා පුළුල් කිරීම:
 - ✓ අයෝධ්‍යාවේ ජගතිපාල රුපුගේ දියණීය ලිලාවති විවාහ කර ගැනීම.
 - ✓ තිලෝක සුන්දරී නම් කාලීන දේශයේ කුමාරිකාවක් විවාහ කර ගැනීම.
 - ✓ සුන්දරී නම් කාලීන කුමරියක් තම පුත් විකුම්බාභුට විවාහ කරදීම.
 - ✓ තම තැගණිය මිත්තා කුමරිය පාණ්ඩා කුමාරයකුහට විවාහ කරදීම.
 - ✓ ලිලාවති බිසවගේ දියණීය යෙළුයරා කුමරිය විරවම්මට විවාහ කරදීම.

(ලක්ශ්‍ර 14 පි)

5. පොලොන්නරු රාජධානීය බිඳවැටීමට තුළ දුන් සාධක පරීක්ෂා කොට දිකිදෙණි රාජධානීය පිහිටුවීම සැකෙවින් සමාලෝචනය කරන්න.

- පොලොන්නරුව බිඳවැටීමට බලපෑ සාධක:
 - ✓ වසර 200 ක් පමණ කාලයක් පැවති මෙම රාජධානීය බිඳවැටීමට හේතු ගණනාවක් බලපෑම.
 - ✓ I පරාකුම්බාභු රුපුගේ දුඩී මධ්‍යගත පාලනය හා උරුමකරුවන් විනාග කිරීම නිසා ඔහුගේ ඇවැමෙන් කිසියම් බල රික්තකයක් තිර්මාණය වීම.

- ✓ රට එක්සේසන් කිරීමේදී හා විදේශ තර්ජනවලට එරෙහිව රුපු මෙහෙයවන ලද යුධ මාලාවේ අනිවු ප්‍රතිඵ්‍යුතු.
 - ✓ යුධ පාලකයන් බලයට පත්වීම.
 - ✓ යුධ සෙනෙවියන් බලවත් වීම: කාලුරු, කිත්ති, ආයෝජ්මන්ත්, පරාක්‍රම.
 - ✓ සිහසුන සඳහා කාලිංග හා පාණ්ඩිය වාංශිකයන් අතර හටගත් අරගලය.
 - ✓ ස්ථ. ව. 1215 දී සිදුවූ කාලිංග මාසගේ ආක්‍රමණය.
 - ✓ විවිධ හේතු මත රජරට ආර්ථිකය බිඳුවැවීම.
 - ✓ වාරිමාරුග පද්ධතිය බිඳුවැවීම.
 - ✓ වසංගත රෝග පැතිර යාම.
- දූෂණීය රාජධානීය පිහිටුවීම:
- ✓ පොලොන්නරු රාජධානීයේ පරිභානීයෙන් පසුව දූෂණීය රාජධානීය බිහිටීම.
 - ✓ රාජධානී නිරිතදිග්‍රැට සංක්‍රමණය වීමේදී පිහිටුව මූල්‍යම රාජධානීයයි.
 - ✓ වර්තමාන කුරුණැගල දිස්ත්‍රික්කයේ දූෂණීය හත්පත්තුවේ පිහිටීම. ආරක්ෂාව අතින් වැදගත් පිහිටීම හා ඒ නිසා දෙස්විදෙස් සතුරු තර්ජනවලට මුහුණදීම පහසු වීම.
 - ✓ පොලොන්නරු රාජධානීය බිඳුවැවීමත් සමග ප්‍රාදේශීයව බිහිවූ තාවකාලික රාජධානී අතර වන්නි පාලකයෙකු වශයෙන් සිටි III විජයබාහු රුපු විසින් මෙම රාජධානීය පිහිටුවීම.
 - ✓ මහු මෙන්ම මහුගේ පුත් II පරාක්‍රමබාහු දූෂණීයේ වැදගත්ම පාලකයන් වශයෙන් සැලකීම. මාස පරාජයට පත්කිරීම.

(ලක්ෂණ 14 යි)

6. “උඩිරට පාලකයේ මුහුදුබඩ පළාත් පාලනය කළ පෘතුහිසින්ට විරුද්ධ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළහ.”

(i) උඩිරට රාජධානීයේ ආරම්භක පාලකයා ලෙස සැලකෙන්නේ කුව ද?

සේනාසම්මත වික්‍රමබාහු

(ලක්ෂණ 01 යි)

(ii) පෘතුහිසින් යටතේ රැකවරණය ලැබූ උඩිරට පාලකයා සහ මහුගේ දියණීය නම් කරන්න.

කරල්ලියද්දේ බණ්ඩාර හා මහුගේ දියණීය කුසුමාසන දේවිය

(ලක්ෂණ 02 යි)

(iii) උඩිරට රාජධානීය ආක්‍රමණය කිරීමට පෘතුහිසින් පෙළඳවු සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.

- මූල දිවයිනේම දේශපාලන ආධිපත්‍යය ලබාගැනීම.
- උඩිරට පාලකයන්, තම ප්‍රතිචාරීන් වූ ලන්දේසින් සමග සබඳතා පවත්වනු ඇතැයි සැක කිරීම.
- උඩිරට පාලකයන් සමග පැවති ගැටුම: I විමලධාරමසුරිය, සෙනරත් හා II රාජසිංහ.
- ආර්ථික අභිමතාර්ථ:
 - ✓ වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීම (පුවක්, අලිඛැතුන්, කුරුදු, මී ඉටි)
 - ✓ මූල දිවයිනේම වෙළඳ ඒකාධිකාරය ලබාගැනීම.
 - ✓ ඉන්දියාවේ තන්පේරය හා මදුරාසිය වැනි ප්‍රදේශ උඩිරට සමග පැවත් වූ වෙළඳ සබඳතා වැළැක්වීම.
- උඩිරට ප්‍රදේශවල සිය ආගම ව්‍යාප්ත කිරීම.

(ලක්ෂණ 03 යි)

(iv) පෘතුගිසීන්ට එරෙහිව උචිරට පාලකයන් අනුගමනය කළ යුදමය ප්‍රතිපත්තිය විවාරණමකට විමසන්න.

- I විමලධර්මසුරිය, සෙනරත් හා II රාජසිංහ යන පාලකයන් තිබෙනාම පෘතුගිසීන්ට එරෙහිව යුදමය ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම.

• 1594 දන්තුරේ සටන

මෙකළ උචිරට පාලකයා වූයේ I වන විමලධර්මසුරිය රජුය. පෘතුගිසි ක්‍රිතාන් ජේනරාල්වරයා වූයේ පේරෝ ලෝපේස් ද සුසා ය. පෘතුගිසි හමුදාව පසුබසින අවස්ථාවේ දී එම හමුදාව දන්තුරේ දී විමලධර්මසුරිය රජුගේ ප්‍රතිප්‍රහාරයට ලක් වූ අතර ක්‍රිතාන් ජේනරාල් සුසා ඇතුළු පෘතුගිසි හමුදාව සමූල සාතනය කරනු ලැබේය. මෙය පෘතුගිසීන් පෙරදිග දී ලැබූ දරුණුතම පරාජයකි.

• 1603 බලන සටන

1603 ජේනරාල් මස ආක්‍රමණය සිදු විය. පෘතුගිසි ක්‍රිතාන් ජේනරාල් දෙනාන් ජේරනිමෝ ද අසවේදු, සීමන් පිස්ක්සේද් හා සමරකේන්ත් මුදලී ආක්‍රමණය මෙහෙයවූහ. පෘතුගිසීන් සමග සිටි පහතරට සිංහල සේනාව උචිරට රජුට එකතු වී පෘතුගිසීන්ට ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කිරීම හේතු කොටගෙන බලන කොටුව අතහැර යාමට පෘතුගිසීන්ට සිදු විය.

• 1630 රන්දෙනිවල සටන

මෙකළ උචිරට පාලකයා වූයේ සෙනරත් රජුය. කොන්ස්තන්තීනු ද සා ආක්‍රමණය මෙහෙයවූ පෘතුගිසි ක්‍රිතාන් ජේනරාල්වරයා විය. සිංහල ප්‍රධානීන් කිහිප දෙනෙක් ඔවුන් යටතේ සිටි ලස්කිරික්ස්ක් හටයින්ද සමග උචිරට රජුට එකතු වීමත් අධික වර්ෂාවත් හේතුකොටගෙන පෘතුගිසි යුද ගක්තිය හින විය. පෘතුගිසි හමුදාව රන්දෙනිවල දී වට කොට දින දෙකක් තිස්සේ කරන ලද සටනින් මහා අස්ථාන කුමරු ප්‍රධාන උචිරට හමුදාව ජයග්‍රහණය ලැබේය. කොන්ස්තන්තීනු ද සා ද මරණයට පත් විය.

• 1638 ගන්නොරුව සටන

මෙකළ උචිරට පාලකයා වූයේ දෙවන රාජසිංහ රජුය. පෘතුගිසි ක්‍රිතාන් ජේනරාල්වරයා වූයේ දියෝග්‍ර ද මේලෝ ද කස්තෝරිය. ආක්‍රමණය 1638 මාර්තු මාසයේ දී සිදු විය. සෙංකඩල නගරය අතහැර ගන්නොරුවෙහි රුක්වල්ලා සිටි දෙවන රාජසිංහ රජු ප්‍රමුඛ සිංහල හමුදාවට විසින් පෘතුගිසි හමුදාව වට්ලා සමූල සාතනය කරනු ලැබේය.

- මෙම සටන්වලදී පෘතුගිසීන්ට නුහුරු ගර්ල්ලා සටන් කුමය අනුගමනය කිරීම හා උචිරට රාජධානියේ ස්වභාවික පිහිටීමෙන් නිර්මාණය වී තිබූ බාධක ප්‍රයෝගනයට ගැනීම.
- ලස්කිරික්ස්ක් හට හමුදාව උචිරට හමුදාවට එකතු කරගැනීම.
- මුහුදුබඩි ප්‍රදේශවල පෘතුගිසි විරෝධී කටයුතු කළ නිකපිටියේ බණ්ඩාරට ආධාර කිරීම.

(ලක්ණු 08 පි)

7. කොල්ඛල්-කුමරන් කොමිසම විසින් යෝජනය කරන ලද ආණ්ඩුකුම හා පරිපාලන ප්‍රතිසංස්කරණවල වැදගත්කම පරික්ෂා කරන්න.

■ ආණ්ඩුකුම යෝජනය:

- ✓ ව්‍යවස්ථාදායක (නිලධාන්ත් 9 / නිල තොලත් 6) හා විධායක (උපදේශක සභාවක් සේ කටයුතු කිරීමට) සහා පිහිටුවීම.
- ✓ සීමිත මට්ටමෙන් වුවද මහජන මතය ප්‍රකාශයට පත්වීමට අවස්ථාව සලසා දීම.
- ✓ අනාගත පාර්ලිමේන්තු කුමයේ මුල් බීජ රෝපණය වූයේ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් වීම.
- ✓ ආණ්ඩුකාරයාගේ බලතල සීමා කිරීම.
- ✓ ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ වාර්තා හා මහජන පෙන්සම මාර්ගයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය රජයට යටත්වීම්තයේ තොරතුරු ලබාගැනීමට ආණ්ඩුකාරයාගෙන් පරිඛාහිර වෙනත් මාර්ගයක් සපයා ගැනීම.

■ පරිපාලන යෝජනය:

- ✓ මෙතෙක් වෙන් වෙන් වශයෙන් පාර්පාලනය වූ පහතරට ප්‍රදේශ හා උච්චරට ප්‍රදේශ එක්කාට මුළු දිවයිනම තනි පරිපාලන ඒකකයක් බවට පත්කාට ප්‍රධාන පලාත් 5 කට බෙදීම සහ ඒවා හාරව ඒජන්තවරුන් පත් කිරීම; දිස්ත්‍රික්කවලට උප ඒජන්තවරුන් පත් කිරීම.
- ✓ සිවිල් සේවා සේවකයෙක් සිදුකරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ කැපී පෙනීම.
 - ඇතැම් නිලතල අවලංගු කිරීම හා ඇතැම් ඒවා ඒකාබද්ධ කිරීම.
 - වැටුප් අඩුකාට විශාම වැටුප් අවලංගු කිරීම.
 - ඒ වෙනුවට සිවිල් සේවකයන්ට පුද්ගලික ව්‍යාපාරවල යෙදීමට තිබූ තහනම ඉවත් කිරීම.
 - මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිවිල් නිලධාරීන් වතු වගා කටයුතුවලට සම්බන්ධ වීම; මහජනතාව හා නිලධාරීන් අතර දුරස්ථාවයක් ඇතිවීම.
 - ඒ සමගම මොවුන් සිය නිලධාරීය වතු වගාවේ අභිවෘතිය සඳහා යොදාගෙන අණ්ඩුනත් ආදිය ගෙන ඒමට කටයුතු කිරීම හේතුකාටගෙන ස්වදේශීකයන් පිඩාවට පත්වීම.

(ඇතැම්විට අධිකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳවද ලියා තිබිය හැකියි.)

(ලකුණු 14 පි)

8. 1948 සිට 1978 දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ ආර්ථික සංවර්ධනය පහත දැක්වෙන මාත්‍රකා යටතේ පරික්ෂා කරන්න.

(i) ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය

(ii) ජනසතු ව්‍යාපාරය

(iii) කර්මාන්ත

(i) ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය

- නිදහස ලබන අවස්ථාව වනවිට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවති ප්‍රතිපත්ති ඉදිරියට ගෙන යාම. නිදර්ශන: ගොවී ජනපද ව්‍යාපාර (ගල්මය, පුරුෂ වැව), වාරිමාරග, ඉඩම් සංවර්ධනය.

- ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද මහ වැව් ජලයෙන් අපුරුත්තෙන් අස්වේද්දන ලද ඉඩම්වල වෙනත් ප්‍රදේශවලින් ගොවීන් ගෙන්වා පදිංචි කරවීම මූලික වශයෙන් ගොවීතනපද ව්‍යාපාරය මගින් සිදුවීම.
- වර්තමානයේ පවත්නා ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 1933 මින්නේරිය ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරයෙනි. ඩී. එස්. සේනානායක මහතා මෙහිලා පූරෝගාමී විය.
- 1933 දීම කළා වැව (කගම) සහ නාවිවදුව වැව ආග්‍රිතවද ගොවී ජනපද ආරම්භ වීම.
- ගොවී ජනපද පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණු කිහිපයකි:
 - ✓ අධික ජනගහනයකින් යුතු ප්‍රදේශවල සිට සාපේශ්‍යව අඩු ජනගහනයක් සිටි ප්‍රදේශවල ජනයා පදිංචි කරවීම.
 - ✓ ජ්‍යෙෂ්ඨ ඉඩම් අභිම් ගොවීන් තෝරාගෙන මුළුන්ට කැපිකර්මාන්තයේ තිරත වීමට අවස්ථාව සලසාදීම.
 - ✓ දිවයිනේ වී අස්වැන්න ඉහළ දුම්ම මගින් සහල් ආනයනයට යන වියදම අවම කිරීම.
- කළා වැව සහ නාවිවදුව ව්‍යාපාරවල ගොවීන් පදිංචි කරවීමේදී ඉස්රායලය, ලිඛියාව හා ඉන්දියාව වැනි රටවල අත්දැකීමිද උපයෝගී කර ගැනීම.
 - ✓ ගොවීන්ට නිවසක් ඉදිකිරීමට මූල්‍යාධාර රුපය විසින් ලබාදීම. 1939 න් පසුව ගොවීන් පදිංචි කරවන අවස්ථාව වනවිට නිවාස ඉදිකොට තැබීම සිදුවීය.
 - ✓ ආරම්භයේදී මඟින් අක්කර පහක්ද ගොඩින් අක්කර තුනක්ද එක පවුලකට ලබාදෙන ලදී.
 - ✓ රජයේ වියදිම් ඉඩම් වගාවට සුදුසු පරිදි සකස් කර දීම හා වගාවට අවශ්‍ය වෙනත් සේවා සපයන ලද අතර මුල් අස්වැන්න ලැබෙන තුරු යැපීම දීමනාවක් ලබාදීම.
 - ✓ මෙලෙස ලබාදුන් ඉඩම් අන්සතු කළ නොහැකි වීම.
 - ✓ ජනපදවලට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් රුපය මගින් සපයා දීම (මාර්ග, පාසල්, රෝහල්, තැපැල් හැරු හැරු හා සමුපකාර සමිති ආදිය).
- මින්නේරියෙන් ආරම්භ වූ ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය වියලි කළාපයේ සෙසු ප්‍රදේශවලද කුමයෙන් ව්‍යාප්ත කෙරීණ.
- නිදහස ලබන අවධිය වනවිට මින්නේරිය, නාවිවදුව, කළාවැව (කගම), ඉරණමඩු, මිණිපේ, බෙරගම, පරාකුම සමුද්‍ය, රිදීබැඳිඇල, ඇලෙහිර ආදී ජනපද පිහිටුවා තිබේ.
- නිදහසෙන් පසු බලයට පත් වූ සැම රුපයක්ම නව ජනපද පිහිටුවීම සිදුකොට ඇත (පුරුෂ වැව, දේවභුව, ගල් මය).

(ii) ජනසතු ව්‍යාපාරය

- පෙරද්ගලික අංශය සතුව පැවති ඇතැම් ව්‍යාපාර රුපයට පවරාගැනීම.
- මෙය 1956 දී බලයට පත් වූ මහජන එක්සත් පෙරමුණ ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රියාවට තැබීම.
- බස් ජනසතුවෙන් ඇරැකි මේ ක්‍රියාවලිය රක්ෂණ, වරාය හා බැංකු කෙරෙහිද යොමුවීම.

- 1961 තෙල් ජනසතු කිරීම කැපී පෙනෙන අවස්ථාවක් වීම. ඒ යටතේ එනෙක් විදේශීය සමාගම් ඒකාධිකාරය යටතේ පැවති බහිත තෙල් ආනයනය, ගබඩා කිරීම හා බෙදාහැරීම බහිජතෙල් සංස්ථාවට පැවතීම.
- 1972 හා 1975 වසරවලදී වතු ජනසතු කිරීම.
- නිවාස අයිතිය සීමා කරමින් අතිරික්ත නිවාස රජයට පවරාගැනීම.
- ඉඩම් අයිතිය සීමාකොට රජයට පවරාගත් ඉඩම් ගොවීන් අතර බෙදාදීම හෝ සමුපකාර නැතහෙත් තරුණ සම්මාන ඉදිකිරීම. බහුතරයක් එසේ පවරාගත් ඉඩම් ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයට හා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට පවරාදීම. කෙසේවෙතත් අකාර්යක්ෂම පාලනය නිසා රජය සතු වතු පාඩු ලැබීම.

(iii) කරමාන්ත

- බ්‍රේතාන්‍ය පාලනයේ මුල් යුගය තුළ මෙරට කරමාන්ත අංශය වර්ධනය කිරීමට පියවර නොගත්තද 1939 පමණ සිට කාර්මික අංශය කෙරෙහි සූල් නැඹුරුවක් දක්නට ලැබීම. තුනී ලැලි, කඩාසි, පිගන්, සම්භාණ්ඩ, කොස්ටික් සේවා කරමාන්ත ගාලා නියමු ව්‍යාපෘති වශයෙන් ආරම්භ වීම.
- කෙසේවෙතත් මේවා පාඩු ලැබීම නිසා නිදහසින් පසු 1953 දී තුනී ලැලි සහ සම්භාණ්ඩ කරමාන්ත ගාලා හැර අනෙක් ඒවා වසාදුම්ම.
- නිදහසින් පසු ආණ්ඩුව සිමෙන්ති කමිහල පිහිටුවීම.
- බොහෝ රටවල් නිදහසත් සමග ආනයන ආදේශන කරමාන්ත ආරම්භ කිරීමට පෙළුම් නත්ත ලංකාවේ ඒ තත්ත්වය දක්නට නොලැබීම.
- 1956 වනතුරු කරමාන්ත පෙද්ගලික අංශය විසින් පවතවාගෙන යාමට ඉඩම් රජය ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගෙන තිබීම.
- සිරිමා බණ්ඩාරනායක රජය, නිදහස ලබා දශකයක් පමණ ඉක්මයන අවස්ථාවේ ආනයන ආදේශන කරමාන්ත ඇති කිරීම සඳහා යොමුවීම.
- 1958 පමණ සිට සමාජවාදී කඩවුරේ රටවලින් කරමාන්ත දියුණුව සඳහා ව්‍යාපෘති ආධාර හිමිවීම. සිනි, රෙදිපිළි, රබර්, යකඩ හා වානේ.
- 1961 සිට දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයන්ට විවිධ සහන ලබාදෙමින් කරමාන්ත ආරම්භ කිරීම සඳහා දිරිගැන්වීම.

(ලක්ෂණ 14 ය)

9. පහත සඳහන් මාත්‍යකා අතුරෙන් ඔහු ම දෙකක් එළිභාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) අනුරාධපුර යුගයේ වාරිමාරග ක්‍රමය
- (ii) යාපනය රාජධානිය
- (iii) කෝට්ටේ යුගයේ සංස්කෘතික වර්ධනය

(iv) මූහුදුබඩ පළාත්වල ලන්දේසි පරිපාලන ක්‍රමය

(v) දහනවත්වන සියවසේ දෙවන හාගයේ ඇති වූ හින්දු හා ඉස්ලාම් සංස්කෘතික ප්‍රධාන අංශය

(vi) බොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය

(එක් කෙටි සටහනකට ලකුණු 07 බැඟිනි)

(i) අනුරාධපුර පුගයේ වාරිමාර්ග ක්‍රමය

- මුළුන්ම ඉතා සරල ජලසම්පාදන ක්‍රමයක් ලෙස වාර්ෂිකව කෙටි කුළ කාලයක් වගා කටයුතු කිරීම සඳහා ඇල මාර්ග මගින් ජලය සපයාගැනීම.
- ජනගහන වර්ධනයන් සමග නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම අවශ්‍ය වූ නිසා ගම්වැව ඉදිකිරීම.
- වසහගෙන් පසුව රාජ්‍යයේ මැදිහත්වීමෙන් විශාල වැව තැනීම ආරම්භවීම
- විවිධ දිගාවලට ගොඩිය ගංගාවල ජලය එක්රේස්කොට අවශ්‍ය ප්‍රදේශයට ඒවා යෙනෙයාම සහ ගංගා හරස් කොට වේලි බැඳ සංකීරණ වාරිපද්ධතියක් සකස්කිරීම.
- කාත්‍රිම ඇල මාර්ග පද්ධතිය මගින් වාරි කර්මාන්ත එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීම (ඇලනැර ඇල, යෝධ ඇල හෙවත් ජය ගග).
- ගංගා හරස්කොට අමුණු බැඳීම (ඇලනැර අමුණ, මිණිපේ අමුණ, මහගල්කඩවල අමුණ).
- ක්‍රි.පූ. 3 වන සියවස සිට ක්‍රි.ව. 6 වන සියවස දක්වා වාරි කර්මාන්ත කරවූ පාලකයන් අතර කැපී පෙනෙන කිහිපයෙනෙකි:
 - ✓ දේවානම්පියතිස්ස - නිසා වැව
 - ✓ වසහ - මහවිලාවිය, නොවිවිපොතාන, පිරිවුන්න අදි වැවී
 - ✓ මහසේන් - මින්නේරිය, තුරුල්, කවුවුලු අදි වැවී
 - ✓ I උපතිස්ස - තොපා වැව
 - ✓ ධාතුසේනා - කලා වැව, බලපු වැව, මානාමතු වැව අදි
 - ✓ II මුගලන් - නාවිවදුව, පද්ධිය වැවී
 - ✓ II අග්බෝ - මිනිපේ අමුණ
- වැව හා ඇල මාර්ගවල තාක්ෂණික අංශය, ඒවා ඉදිකිරීම, භුමිය මැනීම හා සමකිරීම, බිසෝකොටුව, සොරොට්ට්ව, පිටවාන, ඇතුල්වාන, වැව බැමිම, රළපනාව වැනි අංග.
- මෙහි වර්ධනය සඳහා පාලකයින්ගෙන් ලබුණ අනුග්‍රහය ඒවායෙහි පරිපාලනයට සම්බන්ධ විවිධ නිලධාරීන් ගැන හමුවන තොරතුරු (අඩ්‍යතය උතර - වාරිකර්මාන්ත නඩත්තු නිලධාරී / පියාවදාරන්නන් - වාරිමාර්ග පරීක්ෂකවරුන්).
- වාරිපද්ධතිය තැන්තු නොකිරීම රජරට ශිෂ්ටවාරයේ පරිභානියට පවා හේතු වූ බවට මතයක් පැවතිම.

(ලකුණු 07 පි)

(ii) යාපනය රාජධානීය

- යාපනය රාජධානීය පිළිබඳව යාල්පානවෙවපවත්මාලයි, කෙරුසස්කරමාලයි, කොලාඡමාලයි, රාජාවලිය, නිකායසංග්‍රහය, සැල්ලිහිණී සන්දේශය වැනි මූලාශ්‍රය වැදගත් වීම.
- ක්‍රි. ව. 13 වන සියවස අග වනවිට ජාවක වන්ද්හානු විසින් යාපන ප්‍රදේශයේ බලය පැතිරවීම.
- පාණ්ඩියන්ගේ ආධාරයෙන් II පරාතුමලාභු රුපු විසින් වන්ද්හානු පරාජය කළ පසු පාණ්ඩියන් සිය නියෝජිතයෙකු ලෙස වන්ද්හානුගේ ප්‍රතියෙකු උතුරු ප්‍රදේශය පාලනයට පත්කිරීම.
- 1310-1311 අතර කාලයේ ආර්ය වක්‍රවර්තින් උතුරු පාලනය අල්ලාගැනීම.
- ආර්යවක්‍රවර්තින් බුජමණ කුලයට අයන් වූ අතර ඔවුන් පාණ්ඩි රාජධානීයේ දැක්වෙන් ප්‍රදේශයක් වූ වෙවිවරක්කයිනාටු නම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීක අධිපතින්ගේ පවුලකින් පැවැත ඒම.
- ආර්යවක්‍රවර්ති පාලකයේ දොලොස් දෙනෙකු පිළිබඳ වාර්තා වේ:
 1. ශිංගේ ආරියන් (විංකෙකයාරියේ), එනම් විජය කුලංගෙග පළමු පාලකයා වීම.
 2. කුලගේකර ශිංගේ ආරියන්
 3. වික්කිරම ශිංගේ ආරියන්
 4. වරෝදය ශිංගේ ආරියන්
 5. මාර්තාන්ඩ ශිංගේ ආරියන්
 6. කුණපුෂ්පණ ශිංගේ ආරියන්
 7. වරෝදය ශිංගේ ආරියන්
 8. ජයවීර (වෙයවීර) ශිංගේ ආරියන්
 9. කුණවීර ශිංගේ ආරියන්
 10. කනගුරිය (කණකගුරිය) ශිංගේ ආරියන්
 11. පරරාජයේකරන්
 12. සංකිලි

- ක්‍රි.ව. 1344 දී ලංකාවට පැමිණී ඉඩන් බත්තා විසින් ආර්යවක්‍රවර්ති පාලකයා, 'ලංකාවේ සුල්තාන්' ලෙස හඳුන්වා දෙනු ලැබීම.
- III වික්‍රමබාභු රජ ද්විස ආර්යවක්‍රවර්ති ගම්පොල රාජධානීයේ ඇතැම් ප්‍රදේශවලට පහරදී බඳු අයකර ගැනීම නිසා අලකේශ්වර ප්‍රහුරාජයා කේට්ටෙවී බලකාවුව ගොඩනගා ආර්යවක්‍රවර්තිගේ බලය මර්දනයකර එම ප්‍රදේශ මුදා ගැනීම.

- VI වන පරාතුමලාභු රාජු සම්බන්ධ කුමරයා යටා ආර්යවත්තුවර්ති පරාජය කර යාපනය අල්ලාගැනීම.
- පෘතුගිසින් විසින් ක්‍රි.ව. 1619 දී යාපනය අල්ලා ගැනීම.

(ලකුණු 07 ඩි)

(iii) කෝට්ටෙ යුගයේ සංස්කෘතික වර්ධනය

- මෙහිලා අධ්‍යාපන හා සාහිත්‍ය අංශ විභාග් කැපී පෙනීම.
- අධ්‍යාපනය:
 - ✓ VI පරාතුමලාභු රාජු සම්බන්ධ පැවති දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා ගාසතික දියුණුව මෙන්ම රාජු අනුග්‍රහයන් අධ්‍යාපනයේ වර්ධනයට පිටුබලයක් විය.
 - ✓ විදාහම ශ්‍රී සනානාන්ද, තොටගමුවේ විෂයභාව, දෙවුන්දර ඉරුගල්කුලතිලක, කැරගල පද්මාවති, පැලිලියානේ සුනේත්‍රාදේවී සහ එරඛන්ගොඩ ධර්මරාජ යන පිරිවෙන් ප්‍රකට ගාස්ත්‍රායනන විම.
 - ✓ මෙම අධ්‍යාපන ආයතනවල සිටි හිස්සුන් වහන්සේ විශාල ධර්ම ගාස්ත්‍රීය සේවයක නිරතවීම (කැරගල වනරතන, විදාහම මෙමතිය, තොටගමුවේ ශ්‍රී රාභුල, වැන්තැවේ ඇදි තෙරවරුන්).
 - ✓ මෙයි අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානවල සිංහල, පාලි, සංස්කෘති කාචාව, නාටක, ජ්‍යෙෂ්ඨවිද්‍යා වැනි විවිධ ව්‍යුහයන්ද ඉගැන්වීම.
 - ✓ ගිහි පැවිදි ප්‍රධාන අංශවලට අයත් ග්‍රන්ථ රචනයෙහි නිරත වීම (මහාකාව්‍ය, බුද්ධිණ කාචාව, සංදේශ කාචාව, උපදේශ ග්‍රන්ථ හා ප්‍රශ්නස්ථි ග්‍රන්ථ ආදිය).
 - ✓ වනවාසී හා ග්‍රාමවාසී හිස්සුන් තරගයට ග්‍රන්ථකරණයෙහි නියැලීම හේතුකාට ගෙන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයක් හටගැනීම. වනවාසී සම්පූදාය කැරගල පද්මාවති පිරිවෙනෙහිද ග්‍රාමවාසී සම්පූදාය තොටගමුවේ විෂයභාව පිරිවෙනෙහිද ත්‍රියාන්තක වීම.
 - ✓ මෙකල පැවති අධ්‍යාපන ආයතන ජාත්‍යන්තර කිරීතියට පත් වී තිබේ: සංස්කෘති විශාරදයකු වූ ශ්‍රී රාමවන්ද හාරතී ප්‍රධාන යුතුයිනට පැමිණීම.
- සාහිත්‍යය:
 - ✓ ගිහි පැවිදි අධ්‍යාපනය දියුණුවීම හා සාහිත්‍යයේ දියුණුවක් ඇතිවීම.
 - ✓ එකල විසු ගිහි පැවිදි ප්‍රධාන සාහිත්‍යයේ දියුණුවට සුවිශේෂ දායකත්වයක් ලැබේම.
 - ✓ මේ ප්‍රධාන සිංහල, පාලි, සංස්කෘති කාචාව දෙමු ග්‍රන්ථ හා ප්‍රශ්නයෙහි විවිධ සෙශනු අලළා ගද්‍ය, පද්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම:
 - විදාහම මෙමතිය හිමි - බුද්ධිණාලංකාරය, ලෝ වැඩ සගරාව, හංස සන්දේශය.
 - තොටගමුවේ ශ්‍රී රාභුල හිමි - කාචාගේරය, පණ්ඩ්විකාප්‍රදීපය, සැලැලිහිණී සන්දේශය, පරෙරවී සන්දේශය.
 - වැන්තැවේ හිමි - ග්‍රත්තිල කාචාය.

- ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර හාරතී - හක්තිකතකය.
- සයට පරාකුමබාහු රජතුමා - රුවන්මල නම් තිස්සේඩුව.
- සරජේත්තිමාලයි නම් දෙමල ජේතිඡ්‍යාස්ථා ගුන්ථය.
- ධමමදින්නාවාරය විමලකිරති හිමි - සද්ධරමරත්නාකරය.
- ඉරුගල් කුලතිලක පිරිවෙන්පති හිමි - කෝකිල සන්දේශය.
- සයට පරාකුමබාහු රජු පිළිබඳ රවිත පැරකුම්බා සිරිත.
- නන්නුරුත්තෙනෙයාර විසින් රුවන්මල පද්‍යයට නැගීම.

(ලක්ෂණ 07 යි)

(iv) මූහුදුබඩ පළාත්වල ලන්දේසි පරිපාලන ක්‍රමය

- 1658 සිට 1796 දක්වා මෙරට මූහුදුබඩ ප්‍රදේශ ලන්දේසි පෙරදිග ඉන්දිය වෙළඳ සමාගමෙන් (VOC) පාලනය වීම.
- ඔවුන්ගේ මූලික අරමුණු: වෙළඳ (ආර්ථික) අරමුණු වඩාත් ප්‍රබල වීම. එසේම ආගම (පොතෙස්තාන්ත) ප්‍රවාරය කිරීම සහ ලංකාව තුළ සිය දේශපාලන බලය පිහිටුවීම.
- මධ්‍ය පාලනය
 - ✓ ලන්දේසි පාලන සංවිධානයේ ප්‍රධානීය වූයේ බතාවියේ අග්‍රාණීඩ්කාරවරයා විසින් පත් කරන ලද ආණ්ඩ්කාරවරයාය. ඔහුට සහාය වීමට උපදේශක සහාවක් (පොලිටික් රාජ්) තිබූ අතර ඔහුට ප්‍රථ්‍යා බලතල පැවතීම.
 - ✓ දේශපාලන, යුධ හා නාවික වශයෙන් කාර්යාල තුනක් යටතේ පාලන කටයුතු සංවිධානය වීම.
- ප්‍රාදේශීය පරිපාලනය
 - ✓ ලන්දේසින් ද දේශීය පාලන ව්‍යුහය හා යාන්ත්‍රණය එලෙසින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ✓ ලන්දේසි පාලන ප්‍රදේශය කොමාන්ඩරිවලට (දිසාවනි) බෙදා තිබීම (කොළඹ, ගාල්ල, යාපනය) - කොළඹ ආණ්ඩ්කාරයා යටතේත් අනෙක් ඒවා කොමදෝරුවරුන් යටතේත් පාලනය වීම.
 - ✓ කොමාන්ඩරි තුළද කළුන් පැවති දේශීය පාලන ව්‍යුහය හා පාලන නිලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ✓ ඉහළ නිලතලවලට ලන්දේසි ජාතිකයන් පත් කිරීම (දිසාවේ හා රේඛ පහළ තනතුරු සඳහා).
 - ✓ දේශීය බද්ද සංවිධානය, රාජකාරී ක්‍රමය හා ඉඩම් භූක්ති ක්‍රමය සිය අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා හාවිත කිරීම.
 - ✓ දේශීය ක්‍රමය පවත්වාගෙන යන අතර නව උසාවි පද්ධතියක් ඇති කිරීම: රාජ් වැන් ජස්ටිච්-මහාධිකරණය / ලැන්ඩරාද්-ඉඩම් උපාධිය / සිවිල්රාද්-සිවිල් උසාවිය.

(ලක්ෂණ 07 යි)

(v) දහනවත්වන සියවසේ දෙවන හාගයේ ඇති වූ හින්දු හා ඉස්ලාම් සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය

- කුස්තියානි මිශනාරිවරුන්ගේ ආගම ප්‍රචාරක කටයුතු හා ව්‍යාතානා ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තිවලින් බොඳුද, හින්දු, ඉස්ලාම් ආගමවලට එල්ල වූ අහියෝග හේතු කොට ගෙන රීට ප්‍රතික්‍රියාවක් ලෙස මෙම ප්‍රනර්ජිතවන කටයුතු ආරම්භ වීමට මග පැදීම.

▪ හින්දු ප්‍රනර්ජිතවනය:

- ✓ ආරුමුග නාවලර් තුමා ප්‍රරෝගාම් වීම.
- ✓ මහු 1872 දී ගෙව ප්‍රගාග විද්‍යාගාලෙල නම් පාසල පිහිටුවා හින්දු දරුවන්ට ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.
- ✓ දෙමළ හාඡා සාහිත්‍යය හා සංස්කෘත හාඡා අධ්‍යායනය දිරිගැන්වීමට එතුමා පෙරමුණ ගැනීම.
- ✓ වන්නරපොන්නේයිහි මූල්‍යාලයක් ආරම්භකොට හින්දු ආගමික ප්‍රනර්ජිතවනයට අදාළ පොත් පත්, ලිපි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

ගෙවාගමට අදාළ පැරණි පොත පත සංස්කරණය කිරීම හා නව ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම; බසිබලයේ කොටස් දෙමළ බසට පරිවර්තනය කිරීමට සහාය වීම.

- ✓ නාවලර්තුමා ස්වකීය සංස්කෘත හා ඉංග්‍රීසි අදී හාඡා ප්‍රවීණත්වය ප්‍රනර්ජිතවන කටයුතු සඳහා යොදාගැනීම.

▪ ඉස්ලාම් ප්‍රනර්ජිතවනය:

- ✓ එම්. සී. සිද්ධි ලෙඛිබේ ප්‍රරෝගාම් විය.
- ✓ ඉස්ලාම් අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීම: 1884 සහිරා විද්‍යාලය හා 1893 මහනුවර මූස්ලිම් බාලිකා විද්‍යාලය පිහිටුවීම.
- ✓ ඉංග්‍රීසි හා අරාබි හාඡා උගැන්මට මූස්ලිම්වරුන් දිරිගැන්වීම. මද්රාසා පාසල් ආරම්භ කිරීම.
- ✓ 'මූස්ලිම් නෙයිසන්' ප්‍රවත්තන ආරම්භ කිරීම.
- ✓ Ceylon Islam Review සගරාවට අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරමින් ලිපි සැපයීම.
- ✓ මරාබි පාඡාගෙන් මෙම ප්‍රනර්ජිතවන කටයුතු සඳහා විශාල අනුබලයක් ලැබීම.

(ලක්ෂණ 07 පි)

(vi) බොනමෝර් ආණ්ඩුකුමය

- 1924 මැයි-බෙවාන්තයර ආණ්ඩුකුමයේ අඩුපාඩු පරීක්ෂා කොට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා බොනමෝර් කොමිෂන් සභාව 1927 දී මෙරටට පත්කොට එවනු ලැබේය. එම කොමිෂම විසින් යෝජනා කොට පසුව ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආණ්ඩුකුමයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ වශයෙන් පහත සඳහන් කරුණු ගෙනහැර දක්වා තිබේ වැදගත් වේ.
 - සර්වජන ජන්ද බලය
 - ✓ මෙතෙක් ජන්ද බලය හිමිවූවෙන් මුළු ජනගහණයෙන් 4% කට පමණි. කොමිෂම මගින් සර්වජන ජන්ද බලය පුදානය කිරීමට කළ යෝජනාවට ඒ. ඒ. ගණයීඛ හැරුණු විට සෙසු ජාතික නායකයන් සියලු දෙනාම පාහේ විරැද්ධ වුවත් එය සම්මත විය. යුරෝපා නොවන ජනතාවක් අතර සර්වජන ජන්ද බලය හිමි පළමු ප්‍රිතාන්‍ය යටත්විෂ්ටතය බවට ලංකාව පත්වීම.
 - ✓ මෙමගින් ජාතිමූල නියෝජනය අනෙකි කිරීම.
 - ✓ වයස අවුරුදු 21 ට ඉහළ සැම කෙනෙකුටම ජන්ද බලය හිමිවීම. මුදේ ස්ථීන්ට වයස අවුරුදු 30 ත් පුරුෂයින්ට වයස අවුරුදු 21 ත් ලෙස තිරණය කර තිබූණ්න්, පසුව වයස අවුරුදු 21 ට වැඩි සියලුම දෙනාට ජන්ද බලය හිමිවීම.
 - ආණ්ඩුකාරයා
 - ✓ ආණ්ඩුකරු සතු බලතල සීමා සහිත වීම. තමා ගනු ලබන තීන්දු තිරණ සැමවීම යටත් විෂ්ට හාර මහලේකම්ට වාර්තා කළ යුතු වීම.
 - ✓ ආණ්ඩුකාරයාගේ වශයෙන් ව්‍යුත් ව්‍යවස්ථාදායකය හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ඉක්මන් හෝ අපරික්ෂාකාරී ක්‍රියා වැළැක්වීමයි.
 - ✓ ආණ්ඩුකාරයා සතු බලතල:
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව ඇමතිමේ බලය
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සම්මත කරනු ලබන පනත් සම්බන්ධයෙන් කිහිපාකාරයිකින් ක්‍රියා කිරීමට තිබූ බලතල
 - එක එල්ලේම එකගැවීම
 - මහරජතුමාගේ අනුමැතිය ලැබෙන තෙක් රේට එකග නොවීම
 - සංශෝධන සහිතව හෝ රහිතව හෝ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව වෙත යළිත් සලකා බැඳීම සඳහා යොමු කිරීම.
 - වැදගත් ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රශ්නයක් අඩංගු පනතක් නම් එය සහිතික කොට, පසුව තිබිගත කිරීම සඳහා මන්ත්‍රණ සභාවේ 2/3 ක ජන්දය ඉල්ලා සිටීම.
 - එකග වුවත් එය ක්‍රියාවේ යෙදුවීම හයමසකට කළේකැවීම
 - මුළුමතින්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම
 - ✓ හදිසි අවස්ථාවකදී හෝ එබදු අවස්ථාවක් පැනනැගී ඇතැයි හැගෙන විට ඕනෑම දෙපාර්තමේන්තුවක පාලනය සියතට ගැනීම.
 - ✓ රාජ්‍ය සේවාවේ සේවකයින් පත්කිරීම, මාරු කිරීම, අස්කිරීම හා ඔවුන් සම්බන්ධ විනයානුකූල ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව
 - ✓ මෙතෙක් පැවති ව්‍යවස්ථාදායක හා විධායක සභා වෙනුවට ඇතිකළ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සාමාජිකයන් 61 දෙනෙකුගෙන් සමන්වීත වීම.

- ✓ ප්‍රදේශමුල ජන්දයෙන් පත්කළ 50 දෙනා සුළු ජාතික නියෝජනය සඳහා නාමකරණයෙන් පත්කළ 8 දෙනා මෙන්ම නීති ලේකම්, රාජ්‍ය ලේකම්, මුදල් ලේකම් යන රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිබෙනාගෙන් සංයුත්ත වේ.
- ✓ ඩීතානා මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ කටයුතු සිදු වූ ආකාරයට මෙහ කටයුතුද සිදුවේය.
- ✓ මත්තුණ සහාව සතු විධායක බලය ක්‍රියාත්මක වූයේ විධායක කාරක සහා මගිනි.
- විධායක කාරක සහා ක්‍රමය හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය
 - ✓ විධායක කාරක සහා 7 ක් පිහිටුවේය. ඒවා නම්,
 1. ස්වදේශීය කටයුතු
 2. කෘෂිකර්මය
 3. පළාත් පාලනය
 4. සෞඛ්‍යය
 5. කමිකරු කර්මාන්ත හා වෙළඳ කටයුතු
 6. අධ්‍යාපනය
 7. සන්නිවේදනය, ගමනාගමනය හා ප්‍රසිද්ධ වැඩි
 - ✓ විධායක කාරක සහාවක සාමාජික සංඛ්‍යාව අවකට නොවැඩී හතකට නොඅඩු වේ.
 - ✓ අමාත්‍ය මණ්ඩලය සකස් වී තිබුණේ මෙම විධායක කාරක සහා හත් ප්‍රධානීන්ගෙන් සහ නීති ලේකම්, රාජ්‍ය ලේකම්, මුදල් ලේකම් යන රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිබෙනාගෙනි.

(ලකුණු 07 සි)

